Terugblik op feestelijke bijeenkomst

Geplaatst op 19 december 2018

Tijdens een bijeenkomst op 12 december in Rijnsburg stonden betrokkenen stil bij de eerste fase van het onderwijshervormingstraject Waarde-vol Onderwijs® en keken ze ook vooruit. Bovendien ondertekenden zorgorganisaties ActiVite, DSV|verzorgd leven en Topaz twee samenwerkingsovereenkomsten: een met mboRijnland en een met LOI Hogeschool.

Een winterse woensdagmiddag. In een zaal aan de Waterboslaan in Rijnsburg verzamelen zich ruim negentig mensen: medewerkers van de zorgorganisaties, mboRijnland en LOI Hogeschool, studenten Waarde-vol Onderwijs en leden van de Ondernemingsraden, Cliëntenraden en Verzorgende en Verpleegkundige Adviesraden van de drie zorgorganisaties. Allen zijn betrokken bij het vernieuwen van het zorg- en welzijnonderwijs onder de noemer Radicale Vernieuwing – Waarde-vol Onderwijs®. Op uitnodiging van de bestuurders van de zorgorganisaties komen ze bij elkaar. Ze worden hartelijk ontvangen door medewerkers van De Proeverij met koffie/thee en iets lekkers en zoeken vervolgens allemaal een stoel in de zaal.

Aftrap

Rond half vier gaat het programma van start met een filmpje, waarin cabaretier Vincent Bijlo een Ode aan de Verpleging brengt. “Een prachtige lofzang op de beroepsgroep”, vindt tafel-host Aart Eliens. “Wij met z’n allen hier willen ook bijdragen aan goede zorg, dat is de essentie. Daarom zijn we gestart met dit project, Radicale Vernieuwing – Waarde-vol Onderwijs. Dat loopt nu al even en daar willen we vandaag op een feestelijke wijze bij stil staan!”

Na deze korte introductie gaat Eliens in gesprek met student Soufyan en diens werkbegeleider Serge Herlaar. Soufyan vertelt dat hij eerder werkzaam was in de ICT, maar het contact met mensen miste. In de zorg vond hij een nieuwe uitdaging. Hij vindt het een fijn gevoel nodig te zijn voor iemand anders, maar tegelijkertijd ook een grote verantwoordelijkheid, zo vertelt hij. Serge vindt dat Soufyan goed contact weet te maken met bewoners; zo gaat hij als vanzelf door de knieën als hij praat met een bewoner die zit.

Samen sta je sterker

Na dit gesprek is het tijd voor een tweede filmpje. Hierin vertelt Martijn Laterveer, coördinator bij LOC Zeggenschap in zorg en mede-initiatiefnemer van Radicale vernieuwing verpleeghuiszorg, van regels naar relaties over het ontstaan van deze beweging. “Bij LOC Zeggenschap in zorg komen al veel jaren allerlei verhalen binnen van mensen over hoe het in de zorg gaat”, vertelt hij. “Rode draad is dat zij aangeven: het lijkt wel of het niet meer over mensen mag gaan. Alsof regels en protocollen – maar ook alle systemen eromheen – zo dominant geworden zijn dat het niet meer gaat over de relatie tussen de mensen. Zorg is juist iets dat tussen mensen gebeurt.”

Radicale vernieuwing verpleeghuiszorg wil de relaties tussen mensen met een hulpvraag, naasten en zorgmedewerkers centraal stellen. Inmiddels zijn zo’n vijftig zorgorganisaties bij de beweging aangesloten. Ook het onderwijs doet nu mee. “Als je echt radicaal wil veranderen, zorg dan dat je ook het beroepsonderwijs laat aanhaken. Anders blijf je het paard achter de wagen spannen”, zegt Mieke Hollander, bedenker en aanjager van Waarde-vol Onderwijs® in hetzelfde filmpje. “Dan krijg je co-creatie. Alleen ga je misschien sneller, maar samen kom je verder.”

In gesprek met bestuurders

In het volgende programmaonderdeel – Radicale vernieuwing verpleeghuiszorg draait door naar Waarde-vol Onderwijs – ontpopt gespreksleider Aart Eliens zich tot een ware Matthijs van Nieuwkerk. In hoog tempo vuurt hij vragen af op Marieke Timmer, afdelingsmanager Zorgteam Care van zorgkantoor Zorg en Zekerheid en de bestuurders die hebben plaatsgenomen op een podium in de zaal: Marten Jan Kuipers (LOI Hogeschool), Lita Berkhout (ActiVite), Lia de Jongh (Topaz), Gerard Herbrink (DSV|verzorgd leven) en Otto Jelsma (mboRijnland).

Eliens vraagt Timmer onder meer waarom het zorgkantoor Radicale Vernieuwing – Waarde-vol Onderwijs ondersteunt. Zij antwoordt dat het zorgkantoor van Zorg en Zekerheid een stevigere rol heeft gekregen bij het gezamenlijk aanpakken van de arbeidsmarktproblematiek in relatie tot kwaliteit van zorg en dat ze dit project ziet als een manier om nieuwe mensen aan te trekken en te behouden voor de zorg. Aan de zorgbestuurders vraagt de gespreksleider of ze elkaar niet als 'concurrenten' zien op de krappe arbeidsmarkt. Uit hun reacties blijkt van niet. "Bij dit traject denken we vanuit de inhoud en delen we dezelfde visie."

Interne projectleiders

Af en toe wordt het gesprek verrijkt met filmpjes. Bijvoorbeeld van de drie interne projectleiders van Radicale Vernieuwing – Waarde-vol Onderwijs: Jade van Duijn van Topaz, Thessa Groen van DSV|verzorgd leven en Lies Lokkerbol van ActiVite. Jade vertelt over de ervaringen met het project tot dusver en over haar verwachtingen voor de toekomst: "Ik verwacht dat Waarde-vol Onderwijs leidt tot beroepsbeoefenaren die bij diplomering waardevolle en liefdevolle zorg kunnen geven aan de cliënt", zegt ze onder andere. Thessa beschrijft het project onder meer als een trein die "waanzinnig hard" gaat.

Ook kijkt zij alvast vooruit naar het voorjaar, als een tweede groep studenten van start zal gaan. Verder merkt ze op dat Waarde-vol Onderwijs in de buitenwereld al wat bekender begint te raken: "Zo word ik regelmatig gebeld door mensen die als student mee willen draaien." Lies gaat onder andere in op wat er vernieuwend is aan de manier van opleiden binnen Waarde-vol Onderwijs. "Wat belangrijk is in dit traject, is dat de opleidingsduur niet vooraf helemaal vaststaat, omdat het afhankelijk is van welk tempo iemand zelf heeft om door het opleidingstraject te gaan. Dit betekent dat er maatwerk wordt geboden voor de studenten."

Na afloop van dit laatste filmpje vraagt de gespreksleider de drie bestuurders van de zorgorganisaties hoe belangrijk de rol van hun interne projectleiders is. Zij zijn het erover eens dat deze cruciaal is, omdat de projectleider de dialoog zoekt met anderen binnen de organisatie en mensen meekrijgt, over de streep trekt.

Het woord aan de raden

Aart Eliens is benieuwd waarom het eigenlijk belangrijk is dat ook Ondernemingsraden zich bezighouden met Waarde-vol Onderwijs. Volgens Charlotte van Wijk (Ondernemingsraad Topaz) is het essentieel dat de OR van alles binnen de organisatie op de hoogte is, dus ook van Waarde-vol Onderwijs. Carin Homma, van de Ondernemingsraad van ActiVite, vult aan dat het goed is dat de mensen binnen de organisatie weten dat studenten anders worden opgeleid. En Arico Dubelaar (DSV|verzorgd leven) zegt: “We hebben nieuwe mensen nodig en die mensen moeten goed opgeleid zijn. De beste manier om goed op te leiden is, naar ons idee, via direct opleiden op de werkplek. De begeleiding op de werkplek is daarin heel belangrijk. Dit is iets wat in Waarde-vol Onderwijs goed georganiseerd is.”

In een filmpje komt ook Jaap Dijkstra, voorzitter van de Centrale Cliëntenraad van Topaz, in beeld. Hij vindt het goed om in de zorgopleidingen aandacht te hebben voor waarden: “Het is natuurlijk belangrijk om de basiszorg, de technische dingen, allemaal hartstikke goed te doen. Maar soms is het nog belangrijker om die liefdevolle zorg, om die aanraking, die menselijkheid, naar voren te kunnen brengen.”

Onderwijs

In een vlog vertellen Annette van Krimpen en Mariët van de Scheur-Wiltink van mboRijnland vervolgens over wat zij belangrijk vinden binnen Waarde-vol Onderwijs. Ze noemen onder meer: de nadruk op welzijn, het gezamenlijk opleiden voor niveau 2, 3 en 4 samen met de drie zorgorganisaties, hybride leren, werkplekleren, ruimte scheppen om de dagelijkse praktijk mee te nemen naar het onderwijs in de vorm van leervragen. Ze hopen dat deze manier van opleiden medewerkers aflevert die sociaal en communicatief sterk zijn en die naadloos aansluiten bij de praktijk.

“Wat betekent, samengevat, dit onderwijshervormingstraject dan voor het onderwijs?”, vraagt de gespreksleider. Marten Jan Kuipers geeft aan dat LOI Hogeschool dit als een mooie kans ziet om nog dichter bij de arbeidsmarkt te komen en om flexibel in te spelen op de wensen van het werkveld.

Samenwerkingsovereenkomsten

Rond 17.00 uur is het moment gekomen om twee samenwerkingsovereenkomsten te ondertekenen. Hiermee leggen ActiVite, DSV|verzorgd leven en Topaz vast dat zij de komende jaren onder de noemer Waarde-vol Onderwijs® het zorg- en welzijnsonderwijs radicaal vernieuwen, samen met de opleiders. Eerst ondertekenen LOI Hogeschool en de drie zorgorganisaties een overeenkomst. Daarna is het de beurt aan mboRijnland en de zorgorganisaties.

De eerste mbo-studenten begonnen in september 2018; per februari 2019 gaat de tweede groep van start. Dankzij de samenwerking met LOI Hogeschool wordt het mogelijk om medio 2019 ook hbo-studenten op

te gaan leiden. (Zie ook dit filmpje).

Ervarea

Na dit officiële moment brengen actrices Barbara Oppelaar en Annelies Kaan van Ervarea de zaal letterlijk in beweging. Ze vragen iedereen om de rechterwijsvinger omhoog te steken. En ook de linkerduim. “Dan gaan we nu onder het genot van een uptempo-muziekje wisselen”, zegt actrice Barbara, terwijl pianist Sander Tournier begint te spelen. Hilariteit alom, want deze opdracht blijkt niet mee te vallen. “Als dingen op een andere manier moeten, kan dat knap lastig zijn, hè? Net als bij radicale vernieuwing”, constateert Barbara droogjes. De actrices spelen vervolgens nog een aantal herkenbare scènes uit de ouderenzorg na, waarna Annelies het optreden afsluit met een prachtig lied.

Dan rondt Mieke Hollander de middag af met mooie woorden. Onder het genot van een hapje en een drankje wordt er nog volop genetwerkt en nagepraat, voordat de genodigden rond 18.30 uur op huis aangaan. Het was een geslaagde bijeenkomst!

Femke van den Berg (Bureau Bisontekst)

Meer artikelen over de thema's met trefwoorden:

Thema's: Samenwerken vanuit een gedeelde visie, Vernieuwing onderwijs, Radicale Vernieuwing Waarde-vol Onderwijs®

Trefwoorden: ActiVite, DSV Verzorgd Leven, LOI Hogeschool, mboRijnland, Onderwijs, Topaz, Waarde-vol onderwijs Leiden